

[Dupont]

man straks efter ekspeditioners hjemkomst foretager analyser og holder ministeriet for Grønland underrettet.

Da alle såvel i Grønland som i Danmark må være interesseret i, at der skabes de bedste muligheder for udnyttelse af de grønlandske råstoffer, anbefaler jeg de to lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Holger Hansen: Om det første af disse to lovforslag, forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland, vil jeg gerne sige, at venstre kan gå ind for en lovgivning af denne art. Det er et almindeligt ønske, at vi søger at udnytte de råstoffer, der måtte være tilgængelige i vor store landsdel i nord, og det er derfor helt rimeligt, at folketinget gennemfører en lovgivning, der, som det er tilfældet her, lægger en ramme for at imødekomme de private interesser, der måtte være for en udnyttelse af mineralforekomsterne i Grønland.

Selv om venstre har den opfattelse, at vi så vidt muligt må behandle Grønlandsproblemer inden for den samme lovgivning, der gælder for det øvrige Danmark, vil vi i dette tilfælde erkende, at naturforholdene er så forskellige fra, hvad vi kender i denne del af riget, at en særlig lovgivning for Grønland vil være rigtig. Dermed være ikke sagt, at det havde været ugørligt at indpasse de særlige grønlandske vilkår i den eksisterende lovgivning om Danmarks undergrund, men vi erkender altså det hensigtsmæssige i at gå denne vej. Derimod tror vi, det havde været mere rimeligt, om denne lovgivning havde været hjemmehørende under ministeriet for offentlige arbejder, hvorunder den almindelige undergrundslov jo hører.

Vi kan i hovedsagen tilslutte os de principper, der ligger til grund for de foreliggende lovforslag. Vi kan anerkende det rigtige i, at folketinget gør sig klart, at uden at give de private interesser muligheder vil vi ikke kunne klare etableringen af bjergværksdrift i Grønland.

Det, vi i denne forbindelse må undersøge i udvalget, er, om vi også giver de eventuelle interesserede sådanne muligheder, at vi ikke skræmmer dem bort ved de betingelser, der fastsættes i lovgivningen. Opdelingen i lovforslaget mellem forunder-

søgelse, efterforskning og udnyttelse, altså minedrift, kan forekomme både omstændelig og stiv; der tales om tilladelse til at foretage geologiske undersøgelser, om eneretsbevilling til efterforskning og endelig om eneretsbevilling til udnyttelse. Jeg er vel klar over, at de vældige områder i Grønland kun i begrænset omfang er geologisk undersøgt, men alligevel må vi dog vist i udvalget undersøge og drøfte muligheden for en enklere procedure og, hvad der er det væsentlige, at den, der gør forarbejdet, i givet fald også vil være den, der kan udnytte forekomsterne. Jeg er i denne forbindelse opmærksom på stk. 3 i § 15, men jeg mener, at reglerne bør gøres klarere. Det bør naturligvis være en selvfølge, at staten i hvert enkelt tilfælde afgør spørgsmålet om koncession eller ikke koncession; men det er givet, at interesserede selskaber eller personer meget nøje vil studere dette forhold, før man investerer penge i en kostbar undersøgelse.

Endvidere er det den samme minister, der i alle tre tilfælde skal meddele henholdsvis undersøgelsesret og koncession. Jeg mener, at vi i udvalget nøje bør gennemgå dette spørgsmål.

Der er et punkt mere, jeg vil nævne. Bestemmelsen i § 20 pålægger i visse situationer koncessionshaveren at søge ministerens godkendelse af eventuelle planer til det, man i lovforslaget kalder større bebyggelser. Her må vist også en afklaring til, inden lovforslaget forlader folketinget. Der findes ikke i lovforslaget noget nærmere om, hvad det er for bebyggelser, der tænkes på, og ej heller i bemærkningerne. Jeg er ikke klar over, efter hvilke retningslinjer almindeligt byggeri i Grønland finder sted, men beder om, at vi i udvalget får en klaring på disse ting, bl. a. fordi vi sikkert alle er enige om ikke at besværliggøre noget initiativ med unødige usikkerhedsfaktorer og unødvendige omsvøb.

Om den side af problemerne, der vender ind imod staten og det grønlandske samfund, vil jeg gerne sige, at vi finder det rimeligt, at staten i koncessioner sikrer sig andel i et eventuelt overskud. Det er sikkert rigtigt, at man ikke i denne rammelov lægger sig fast på nogen bestemt formel, men lader dette stå hen til en koncession.

Hvad angår de mere specielle forhold,